

Хомяков В.І.,
 д-р техн. наук, проф.,
Ковальчук Я.О., аспірант,
 Черкаський державний
 технологічний університет

Khomuyakov V.I., D.S.T., prof.
Kovalchuk Y.O., post-graduate
 student Cherkasy State
 Technological University

**ОЦІНКА ОБ'ЄДНАНЬ
 ПІДПРИЄМСТВ (ОРГАНІЗАЦІЙ)**

**EVALUATION OF ASSOCIATIONS
 OF ENTERPRISES
 (ORGANIZATIONS)**

У роботі представлено характеристику різних об'єднань підприємств. Визначено сутність кластеру та його структура.

The characteristic of various business associations is presented in this work. The essence of the cluster and its structure are determined.

На сучасному етапі розвитку України важлива роль відновлення зростання та підвищення стандартів життя належить стимулюванню інновацій та підвищення продуктивності праці. Саме об'єднання підприємств у різних формах може дати поштовх позитивним змінам в економіці країни.

Для того, щоб відокремити різні види економічних об'єднань, можна зробити класифікаційну схему (рис. 1). Дана схема відображає ефективні переваги (в основному завдяки ефекту масштабу), що мають кластери та об'єднання технологічно пов'язаних учасників [2, с. 14].

Рис. 1. Чотири види об'єднань

Перший вид об'єднань (міста) формується на регіональному рівні (в умовах урбанізованої економіки), і забезпечує мінімізацію транспортних витрат та ефективність великомасштабних

операцій об'єднання в цілому. Міста притягують широке коло економічної діяльності.

Другий тип об'єднань (промислові райони) включає економічну діяльність, що зближує фірми подібних або пов'язаних видів ділової активності, і веде до появи індустріальних районів. Такі райони формують основу гнучких виробничих систем, що може відповідати вимогам мінливих ринків. В обох випадках, економіка об'єднань організацій має своє коріння в процесах, за допомогою яких встановлюється зв'язок між фірмами, інститутами та інфраструктурами в межах географічного району, дає початок ефекту масштабу та охоплення; розвитку трудових ринків та об'єднання спеціалізованих навичок; збільшення взаємодії між місцевими постачальниками та покупцями; розширення інфраструктури та інших локальних переваг. Наслідки від об'єднання організацій з'являються, коли такі зв'язки або знижують витрати, або збільшують прибутки фірм, що беруть участь у регіональному обміні. Присутність в об'єднанні означає підвищення продуктивності через скорочення витрат на угоди.

На додаток до попередніх двох об'єднань, які характеризуються в основному ефективним доходом та гнучкістю, можна виділити два типи об'єднань, які можна охарактеризувати як центри накопичення знань та інновацій. Наприклад, у США, ключовим фактором економічного зростання є інвестиції в кваліфікацію та в освіту або в людський капітал [1, с. 259].

Творчі регіони — це об'єднання організацій, де відбувається створення знань та інновацій без секторних кордонів. Основний упор робиться на наявності регіонального різноманіття навичок та вмінь, де часто незапланована взаємодія між різними учасниками може призвести до нових, іноді неочікуваних ідей та творчих рішень, виробів, послуг та бізнес-концепцій.

Кластери — це об'єднання, де підтримання конкурентоспроможності базується на можливостях, які виникають у зв'язку із специфічним розташуванням [2, с. 15]. Кластери не виглядають як злагоджений потік товарів і послуг, швидше як досить динамічні заходи, що базуються на створенні знань, збільшенні прибутків та інноваціях у широкому сенсі. Відповідно до цього, більш ранні дослідження наближають до фокусування на важливості інновацій як засобу у спробах пояснити появу і стійкий розвиток об'єднань. Отже, кластери створюються не тільки для фізичного потоку входів і виходів, але також включають інтенсивний обмін діловою інформацією, ноу-хау, технологічним досвідом.

Різні види фірм та організацій складають структуру кластеру [2, с. 16]. Визначається шість основних типів учасників кластеру: фірми, фінансові установи, громадські установи, університети, організації співробітництва та засоби масової інформації (рис. 2).

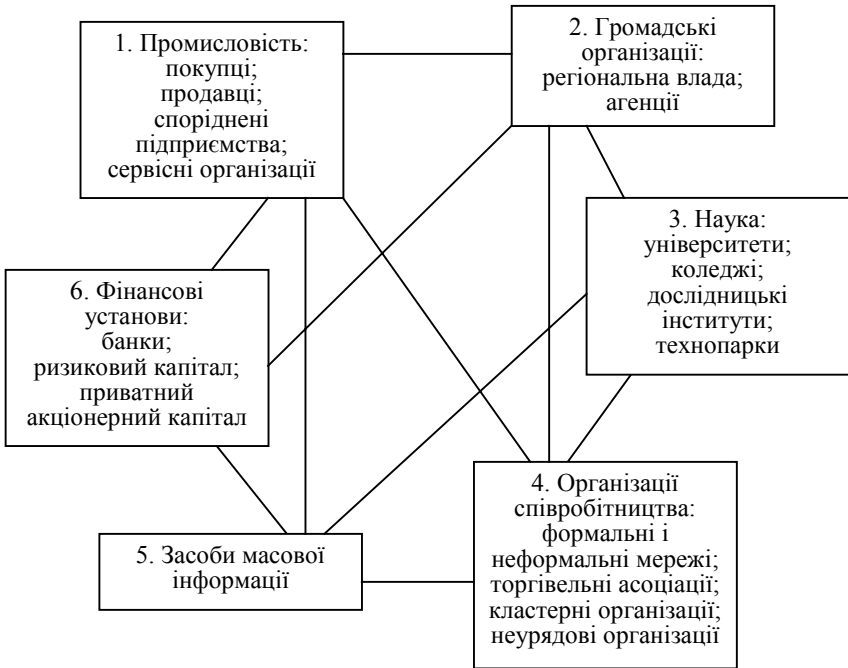

Рис. 2. Структура кластеру

Отже, саме створення кластеру є ефективним способом взаємодії бізнесу та громадськості, шлях досягнення фактору синергії та підвищення конкурентноздатності окремих підприємств та регіону в цілому.

Література

1. Economic report of the president. United states government printing office. — Washington, 2010.
2. Clusters — Balancing Evolutionary and Constructive Forces. Orjan Solvell. — Sweden, 2008.